

1.3. STATUS RAZGOVORNIH GESTA U JEZIČNOJ DJELATNOSTI

Francuski jezik nam omogućuje terminološki razlučiti jezičnu djelatnost i jezični sustav: *langage* vs *langue*. Jezik je specifičan sustav apstraktnih znakova kojima ljudi razmjenjuju poruke. Pod jezikom podrazumijevamo prirodni jezik, dinamično i kreativno sredstvo komunikacije koje se unutar dane sociokulturne jezične zajednice temelji na autonomnom, proizvoljnom i postojanom sustavu, u usmenom i pisanom obliku.

Pod jezičnom djelatnošću podrazumijevamo veću sadržajnu cjelinu, sastavljenu od različitih znakova, koja služi kao sredstvo komunikacije i izražavanja u nekoj sociokulturnoj zajednici. Jezična djelatnost proizlazi iz kreativnog nastojanja da razumijemo drugoga i da na njega djelujemo. Manifestacije jezične djelatnosti počivaju na sociokulturnoj konvenciji koja nije nužno proizvoljna i koja je u velikoj mjeri pogodna za improviziranje u pragmatici dane govorne situacije.

Dakle, jezični sustav je jedan od nositelja sveukupne jezične djelatnosti.⁴⁵ Stoga govoreni jezik⁴⁶ treba promatrati u njegovoj plurimodalnosti (verboakustičnoj, vizualnoj, tj. posturomimogestualnoj) u okviru jezične djelatnosti kao višeg rodnog pojma koji obuhvaća i jezični sustav i druge modele predstavljanja, ne uključujući nužno samodostatne i arbitrarne sustave kodiranja.

Može se dogoditi da posturomimogestualna sredstva govorenog izraza budu dostatna, kada se govornik oklijeva verbalno izraziti, ili pak ne zna *kako reći*, ili ne želi reći jasno, navodeći sugovornika verbalizirati umjesto njega.⁴⁷ Plurimodalnost iskaza u svojim usmenim realizacijama dopušta učinkovito odgovoriti potrebama ekonomičnosti, zalihosti i obogaćivanja usmenog izraza. Govoreni iskaz i čujemo i vidimo. Mogućnost angažiranja oba modaliteta utječe i na iskazivanje i na interpretaciju iskaza. Posturomimogestualne manifestacije sačinjavaju vidljivi dio sveukupnog⁴⁸ iskaza. Radi se o držanju, izrazima lica, pokretima ruke, glave i čitavoga tijela koji su u sprezi s izgovorenim riječima u realizaciji konkretne usmene jezične djelatnosti. Terminom gesta koristimo se za koverbalne ili uzgovorne posturomimogestualne manifestacije u su-događanju s usmenom govorenom aktivnošću.

⁴⁵ Franc. *langage*

⁴⁶ Franc. *langage oral*

⁴⁷ Česta strategija korištenja tih sredstava izražavanja u komičnom kazalištu i filmografiji.

⁴⁸ Plurimodalnog, mnogolikog